

In memoriam: dr. sc. Mithad Kozličić

Dr. sc. Mithad Kozličić, professor emeritus
(Zenica, 14. travnja 1954 – Bihać,
15. kolovoza 2021)

Prof. dr. sc. Mithad Kozličić, koji je nenadano preminuo u svojoj 68. godini u rodnome Bihaću, svakako spada među najagilnije, najeminentnije i najzaslužnije znanstvenike na hrvatskoj i bosanskohercegovačkoj historiografskoj sceni. Zahvaljujući dugogodišnjemu pasioniranom znanstvenoistraživačkom radu, iza sebe ostavio je ne samo impozantan stvaralački opus, nego i brojne generacije profesora i studenata. U temeljima koje je postavio pomorskoj povijesti oni će prepoznati nit vodilju koja će ih usmjeravati u novim istraživačkim pothvatima.

Rođen u Zenici, osnovnoškolsko obrazovanje završio je u Bihaću, a srednjoškolsko u Puli i Divuljama, nakon čega je upisao usporedni studij, diplomiravši na Mornaričkoj vojnoj akademiji u Splitu (nautički smjer) te na Filozofskom fakultetu u Zadru. Od 1986. do 1991. bio je zaposlen na mjestu kustosa i načelnika splitskoga Vojnopomorskog muzeja. U ak. g. 1990/1991. završio je dopunsko andragoško-pedagoško obrazovanje na splitskoj Mornaričkoj vojnoj akademiji, gdje je kratko predavao kao profesor vojnopomorske povijesti. U Jugoslavenskoj ratnoj mornarici postigao je čin kapetana korvete (pomorskog bojnika).

Godine 1991. imenovan je ravnateljem Vojnopomorskoga muzeja Hrvatske ratne mornarice u Splitu, a bio je angažiran i u organizaciji obrane Splita iste godine. Uslijedilo je njegovo usmjeravanje prema znanstveno-nastavnom radu u visokoškolskoj ustanovi te je kao sveučilišni profesor zaposlen na ondašnjemu Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, odnosno današnjem Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru, gdje je u kontinuitetu od 2003. do 2014. obavljao funkciju pročelnika. Već se u osnovnoj tematici njegova magistarskog rada (*Historijska geografija istočne obale Jadrana u svjetlu kartografskih istraživanja Ptolemejeve Geografije*, 1984), a zatim i doktorske disertacije (*Historijska geografija istočnog Jadrana u svjetlu rezultata istraživanja antičkih geografskih djela*, 1988) – koji su obranjeni pod mentorstvom akademika Mate Suića pri dubrovačkom Interuniverzitetkom centru za poslijediplomski studij te na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu – ogleđa znanstveni interes za povijesno-pomorske procese, brodovlje i pravila plovidbe, ali i za historijsku geografiju, kartografiju i povijesnu demografiju istočnog Jadrana. Postavivši temelje sustavnom i cjelovitom pregledu povijesti pomorstva, postupno je proširivao vremenski okvir svojih istraživanja, od starovjekovnog razdoblja do početka 20. stoljeća, kao i raspon tematika, usmjerivši se na analizu položaja istočnojadranskih luka i njihovo funkcioniranje tijekom povijesti s obzirom na ulogu povezivanja kopnenih i pomorskih prometnih koridora.

Bavio se također i arheološkom problematikom Zapadne Bosne, geostrategijskim položajem bosanskohercegovačkog prostora na jugoistoku Europe prema starim kartografskim prikazima, kao i hrvatsko-bosanskohercegovačkim razgraničenjem, dotaknuvši se kartografskih izvora za istraživanje *Triplex Confiniuma*.

Prof. dr. sc. Kozličić bio je voditeljem niza projekata: „Hrvatsko brodovlje“ (1991 – 1992), „Pomorstvo istočnog Jadrana od pretpovijesti do konca 15. stoljeća“ (1992 – 1995), „Povijest istočnojadranskog pomorstva“ (1996 – 1999), „Povijest pomorstva hrvatskog dijela Jadrana“ (2000 – 2006) te „Razvitak pomorstva i geografskih spoznaja na hrvatskom Jadranu“ (2007 – 2013), kao i nositeljem znanstvenog programa „Istočni Jadran: stanovništvo i prostor“ (2007 – 2013). U sklopu međunarodnog projekta „From Ancient Maritime Routes to eco-turistic destinations“ (2017 – 2021) bio je nositeljem potprojekta o plovidbenim rutama Jadranom, a od 2002. surađivao je i na međunarodnom projektu „Deux descriptions Ottomanes de Dubrovnik et de sa Région“ proučavajući pomorske i topografske elemente u Piri Reisovu i Čelebijevu opisu istočnojadranske obale od Drača do srednje Dalmacije. Bio je inicijator i voditelj poslijediplomskoga magistarskog i doktorskog studija „Povijest hrvatskog pomorstva“ na Filozofskom fakultetu u Zadru Sveučilišta u Splitu te uz prof. dr. sc. Damira Magaša suinicijator poslijediplomskoga doktorskog studija „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilišta u Zadru. Pod njegovim je mentorstvom ili komentorstvom obranjeno 26 magistarskih znanstvenih i doktorskih disertacija, a bio je i članom brojnih stručnih povjerenstava za izbor u znanstveno-nastavna znanja u Hrvatskoj i BiH. Osim na Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru, predavao je i na drugim visokim učilištima: Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, Visokoj učiteljskoj školi Sveučilišta u Splitu, dubrovačkome Međunarodnom centru za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu, kao i na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Bihaću.

Počevši od 1982, samostalno ili u suautorstvu sa znanstvenicima s kojima je surađivao na znanstvenim projektima, sudjelovao je na ukupno 49 znanstvenih skupova. Održao je višebrojna javna predavanja i predavanja u zemlji i inozemstvu (BiH, Crna Gora, Njemačka, Slovenija). Bio je utemeljiteljem i urednikom Pomorske biblioteke u splitskom *Književnom krugu* (1996 – 2001). Objavio je 16 znanstvenih knjiga i stotinjak znanstvenih radova koji su tiskani na hrvatskom, engleskom, talijanskom, njemačkom, albanskom i slovenskom jeziku u prestižnim domaćim i međunarodnim časopisima. Impresivan je podatak da njegova biografija broji više od 260 bibliografskih jedinica, što svjedoči o iznimnoj produktivnosti i neumornome istraživačkom duhu. Među njegovim publikacijama nesumnjivo valja izdvojiti monografije *Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku* (1990), *Hrvatsko brodovlje* (1993) i *Atlas. Kartografski spomenici hrvatskog Jadrana* (1995), kao i dvojezična izdanja, npr. *Istočni Jadran u djelu*

Beautemps-Beaupréa / Eastern Adriatic in the Work of Beautemps-Beaupré (2006) i *Die geostrategische Lage des bosnisch-herzegowinischen Raumes im Südosten Europas gemäß alten geographischen Karten / Geostrategijski položaj bosansko-hercegovačkoga prostora na jugoistoku Europe prema starim geografskim kartama* (2016). Za znanstveni doprinos primio je nagradu „Slobodne Dalmacije“ (1991), „Strossmayerovu nagradu“ (1994), nagradu Općine Bihać i „Rektorovu nagradu“ Sveučilišta u Zadru (2004). Dobitnik je i dvaju priznanja: spomenice Međunarodnoga savjeta Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju Sveučilišta u Zagrebu i plakete Narodne i univerzitetske biblioteke Unsko-sanskog kantona iz Bihaća (BiH). Bio je članom raznih znanstvenih udruga te Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući dugogodišnjemu predanom znanstveno-istraživačkom i nastavnom radu, odlukom Senata Sveučilišta u Zadru 2021. dodijeljen mu je naslov *professora emeritusa*.¹

Osim što je upamćen kao vrstan povjesničar pomorstva i reprezentativna ličnost Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru, prof. dr. sc. Kozličić ostaje nam u toplom sjećanju i kao nadasve susretljiv profesor koji je bio otvoren prema iznošenju i razmjeni korisnih sugestija te nesebičnom pružanju prilike mlađim kolegama i studentima za razvijanje njihovih sposobnosti i ostvarenje znanstvenog napretka. Gradio je ugled ne samo bogatom znanstveno-nastavnom djelatnošću, već i rijetkom srdačnošću, tolerancijom, humanošću i spremnošću za suradnju. Navedene sam odlike prepoznala u profesoru kao doktorandica na poslijediplomskom doktorskom studiju „Jadran – poveznica među kontinentima“. Bila mi je iznimna čast i zadovoljstvo odabrati ga kao mentora disertacije *Demografska slika Župe Barban u XIX. stoljeću kroz prizmu matičnih knjiga*, obranjene 2018. na Sveučilištu u Zadru, stoga je svrha ovih redaka iskazati stanovit oblik iskrene zahvale i *hommagea* vrlo stručnjaku, ali i iznad svega velikom čovjeku koji je ostavio značajan trag. U najljepšem sjećanju ostaju mi njegovi produhovljeni citati koji će mnogima – kao što je to bilo i u mojem slučaju – postati polazišnom točkom u istraživanjima: „Širenje povijesne istine u narodu – to je naša misija. (...) Mali ljudi na svojim leđima nosili su cijelu povijest. Razumni povjesničari bave se temeljem, malim temama koje na povijesne procese bacaju svjetlo posve nove kvalitete.“

Samanta Paronić

---

¹ Više o njegovu znanstveno-istraživačkom, znanstveno-nastavnom i stručnom radu v. na poveznici: <https://www.unizd.hr/povijest/nastavnici/bivsi-nastavnici/prof-dr-sc-mithad-kozlicic>.

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI

53

BROJ 2

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

 FF press

ZAGREB 2021.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 53, broj 2

Izdavač / Publisher

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača / For Publisher

Domagoj Tončinić

Glavna urednica / Editor-in-Chief

Inga Vilogorac Brčić

Izvršna urednica / Executive Editor

Kornelija Jurin Starčević

Uredništvo / Editorial Board

Jasmina Osterman (stara povijest/ancient history), Trpimir Vedriš (srednji vijek/medieval history), Hrvoje Petrić (rani novi vijek/early modern history), Željko Holjevac (moderna povijest/modern history), Tvrtko Jakovina (suvremena povijest/contemporary history), Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest/microhistory and local history),
Zrinka Blažević (teorija i metodologija povijesti/theory and methodology of history)

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Council

Denis Alimov (Sankt Peterburg), Živko Andrijašević (Nikšić), Csaba Békés (Budapest), Rajko Bratož (Ljubljana), Svetlozar Eldarov (Sofija), Toni Filiposki (Skopje), Aleksandar Fotić (Beograd), Vladan Gavrilović (Novi Sad), Alojz Ivanišević (Wien), Egidio Ivetić (Padova), Husnija Kamberović (Sarajevo), Karl Kaser (Graz), Irina Ognyanova (Sofija), Géza Pálffy (Budapest), Ioan-Aurel Pop (Cluj), Nade Proeva (Skopje), Alexios Savvides (Kalamata), Vlada Stanković (Beograd), Ludwig Steindorff (Kiel), Peter Štih (Ljubljana)

Izvršni urednik za tuzemnu i inozemnu razmjenu /

Executive Editor for Publications Exchange

Martin Previšić

Tajnik uredništva / Editorial Board Assistant

Dejan Zadro

Adresa uredništva/Editorial Board address

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120191

Časopis izlazi jedanput godišnje / The Journal is published once a year

Časopis je u digitalnom obliku dostupan na / The Journal in digital form is accessible at
Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske „Hrčak“
<http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>

Financijska potpora za tisak časopisa / The Journal is published with the support by
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Časopis je indeksiran u sljedećim bazama / The Journal is indexed in the following databases:
Directory of Open Access Journals, EBSCO, SCOPUS, ERIH PLUS, Emerging Sources Citation
Index - Web of Science

Naslovna stranica / Title page by

Marko Maraković

Grafičko oblikovanje i računalni slog / Graphic design and layout

Marko Maraković

Lektura / Language editors

Samanta Paronić (hrvatski / Croatian)

Edward Bosnar (engleski / English)

Tisak / Printed by

Tiskara Zelina d.d., Sveti Ivan Zelina

Naklada / Issued

200 primjeraka / 200 copies

Ilustracija na naslovnici

Muza Klio (Alexander S. Murray, *Manual of Mythology*, London 1898)

*Časopis je u digitalnom obliku dostupan na Portalu znanstvenih časopisa
Republike Hrvatske „Hrčak“ <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*

*The Journal is accessible in digital form at the Hrcak - Portal of scientific
journals of Croatia <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*